

nova prejšnje vlade samo brez Maniua.

Balkanska posvetovanja v Atenah. Balkanska posvetovanja v Atenah uspešno nadaljujejo delo v vseh komisijah. Z velikim uspehom je na delu gospodarska komisija, v kateri prevladuje med odposlanci smisel vzajemnega sodelovanja, ki ga narekujejo koristi balkanskih držav. Politična komisija je predlagala, da se sestanejo ministri zunanjih zadev vseh balkanskih držav vsako leto v enem izmed središč teh držav, da se pogovorijo o svojih stališčih in si zagotovijo prijateljske zveze. Nadalje bi se naj sklenila posebna pogodba balkanskih držav, po kateri bi se urejevala vsa sporna vprašanja z mirnimi sredstvi in vojna bi sploh ne bila dopustna. Ustanovi naj se poseben odbor, ki bo proučil predloge balkanskih posvetovanj in vse težkoče pri sporazumu balkanskih narodov. Ta odbor bo moral na prihodnji balkanski konferenci o tem poročati.

Na Angleškem se je vršil zadnje dni občni zbor angleške delavske in vladne stranke, katerega se je udeleževal tudi voditelj stranke in ministrski predsednik Macdonald. Na kongresu je prišlo do ostre kritike vlade zaradi premale pažnje glede pobijanja brezposelnosti. Predlagana nezaupnica vladi je bila odklonjena z 1.803.000 glasovi proti 334.000.

Revolucijski pokret na Španskem. Na Španskem skuša vlada zatreti stavkovno gibanje z vsemi sredstvi ter je prišlo že ponovno do težkih spopadov. Večje število delavskih voditeljev je že bilo zaprtih, kljub temu pa se stavke ni posrečilo zatreti ter se je razširila na vse ozemlje, kjer leže rudniki in tovarne severno od Bilbaua. Položaj na Španskem je zelo resen in se širijo govornice, da ni izključena obnovitev vojaške diktature, ki naj bi preprečila grozečo revolucijo.

Revolucija v Braziliji. V Braziliji je izbruhnila revolucija nezadovoljnejšev radi gospodarske krize in občutnega padca kavine cene. Nad vso državo je proglašeno vojno stanje. Revolucijska vojska pod poveljstvom državnega predsednika države Rio Grande do Sul, Gutulija Vargasa, je osvojila pet zveznih držav, ima v rokah vse vojaško važne železnice ter šteje 80 tisoč dobro oboroženih ter izvežbanih mož.

ZA NEDELJO

Krištof Kolumb.

Vrnitev v verigah.

Vest, odkritelja novega sveta so prepeljali v verigah v domovino, je spreminila takoj mnenje ter javno razpoloženje, ko je pristala ladja s Kolumbom 20. novembra 1500 v mestu Cadix.

Kriki ogorčenja ter jeze so odmevali po Španiji. Kraljica Izabela je zvedela o sramoti, ki je zadela Kolumba, iz pisma, katerega je pisal v verige ukovani admiral z ladje na naslov dvorne dame. Takoj je dala povelje, da se jetnika oprosti ter ravna z njim kot od-

DOBRO manufakturno **BLAGO**
kupite po najnižjih cenah pri

M. E. ŠEPEC
Maribor Grajski trg 2 1239

ličnjakom. Pisala mu je lastnoročno pismo, v katerem je obžalovala prizadete mu krivice, povabila ga je na svoj dvor in mu ponudila 2000 zlatnikov za pokritje potnih stroškov.

Kraljica se je razjokala, ko je stopil pred njo Kolumb 17. decembra 1500 v mestu Granada. Ko je zagledal odkritelja kraljico, katero je oboževal, v solzah, se ni mogel premagati. Zgrudil se je na kolena in ni mogel dolgo spre govoriti niti besede. Kraljevi par ga je dvignil s tal in ko je poslušal kratko opravičilo, sta izjavila kralj in kraljica, da je Bobadilla odstavljen zaradi prekoračenja poverjene mu oblasti. — Obljubila sta Kolumbu, da mu bosta vrnila prejšnje pravice ter časti in sta ga obdržala na dvoru, kjer je bil deležen pri vsaki priliki visokih odlikovanj.

Kolumbove nadaljne vožnje, ponovna ponižanja in smrt.

Še enkrat se je podal Kolumb v novi svet. Ovando, novi upravitelj odkritih pokrajin, mu je zabranil izkrcanje v luki San Domingo, upirajoč se na tozadevna tajna povelja kralja Ferdinanda. Po triletni vožnji po morjih, ko je odkrival med nepopisnimi nevarnostmi vedno nova ozemlja, se je vrnil nazaj v Španijo, da bi zvedel, kako in zakaj je zgubil kraljevo naklonjenost. Izabela, njegova zaščitnica in pokroviteljica, je bila med tem umrla.

Zadnje dneve je prebil veliki mož v neozdravljivi bolesi in ubožtvu. Njegov načrt: osvoboditi Jeruzalem in sv. grob, se je bil izjalovil za vedno.

Ko je prosil kralja, naj mu izplača dolžno plačo, ni prejel niti odgovora.

Veliki odkritelj je zbolel, ko je klical zaman na pomoč kraljevo pravičnost. Dne 19. maja je napravil oporoko, dne 21. maja je umrl, oblečen v redovno obleko tretjega reda sv. Frančiška, s pobožnostjo pravega kristjana, pogled uprt na križ, odpuščajoč sovražnikom in nevošljivcem, tudi — kralju, ki je pustil, da je junak trpel pomanjkanje in se niti zmenil ni za Kolumbovo najbolj iskreno hrepenenje: osvoboditev Jeruzalema in svetega groba. Ob smrtni uri sta bila pri Kolumbu njegov sin in en frančiškan. Frančiškani, ki so mu bili zvesto ob strani v njegovih skrbeh ter bedi, so spremili njegovo truplo k zadnjemu počitku.

Ferdinand je pustil postaviti odkritelju spomenik z napisom: »Za Kastilijo je odkril novi svet.«

Kralj Ferdinand je bil sicer dober politik in slaven vladar, a mnogo je grešil zadnja leta nad velikim Kolumbom.

Prepir za Kolumbov grob.

Kakor so se nekoč dolgo časa prepirali zgodovinarji o rojstnem mestu Kolumba, tako danes nikdo prav ne zna, kje je njegov grob. Gotovo je, da je bilo njegovo truplo prvotno položeno k večnemu počitku v frančiškanskem samo-

stanu v Valladolidu. Od tamkaj so prenesli ostanke leta 1513 v špansko mesto Sevilla v tamošnji kartuzijski samostan, pozneje pa, krog leta 1537, v Ameriko na otok Haiti v San Domingo, kjer so jih shranili v tamošnji cerkvi v bližini glavnega oltarja. Ko je prešel otok Haiti med francosko revolucijo na Francijo, so hoteli rešiti Španci ostanke velikega odkritelja. Dvignili so med slovesnostmi blizu glavnega oltarja najdene kosti in so jih prenesli v krasno cerkev v Habani dne 19. januarja 1796. Vse je bilo prepričano, da so ti ostanki pristni, dokler niso odkrili 10. septembra 1877 v katedrali v San Domingu svinčeno krsto s kostmi in je bil znotraj ter zunaj napis z imenom Krištofa Kolumba. Kje so pravi ostanki? To je še danes pereče vprašanje, ki je jabelko prepira. — Tako je končal mož, ki je odprl Ocean in odkril novi svet — Ameriko.

*

Boljševiki zopet preganjajo duhovnike.

Skrajno neprijeten je postal ruskim sovjetom protest, ki so ga pred nekaj meseci dvignile vse krščanske veroizpovedi proti divjemu preganjanju ruskih cerkva od strani komunističnih organov. Izdali so v svet proglašene, v katerih so zatrjevali svojo nedolžnost, češ, da se preganjanja ne vrše v takem obsegu, kakor se govori, in dalje, da tisti duhovniki, ki so bili umorjeni, so bili le zato, ker so uganjali protidržavno propagando. Prali so se sovjeti, a oprali se niso.

Bil je nekaj časa mir, oziroma vsaj slišalo se ni o kakih večjih pogromih proti cerkvi. A sovraštvo proti tej ustanovi komunistom ni dalo miru in pričeli so znova. Da bi pa svet ne mogel ponovno dvigniti glasu proti njih grozovitostim, so svoje delo započeli pod krinko zakonitosti. Proglasili so, da je prepovedano in sicer strogo prepovedano, držati pri sebi količkaj večjo množino kovanega denarja in ga ne oddati takoj v promet. Pod zaščito tega zakona so se pričela nova krvava divjanja.

Vedeli pač so, da bodo največ kovanega drobiža našli pri cerkvah, oziroma duhovnikih. To je povsem naravno, kajti malokje se pri cerkvenih darovanjih mečejo v puščico veliki bankovci; še veliko manj se to lahko pričakuje od ubožnega ruskega seljaka. In tako se je čeka, ruska tajna policija, vrgla pred vsem na cerkve in na stotine ruskih duhovnikov je že aretiranih, in koliko je izmed teh umorjenih, se lahko sklepa iz tega, da nad tistim, pri katerem najdejo srebra v celokupni vrednosti 100 rubljev, je izvršena smrtna kazen isto noč, ko je bil aretiran. Najmanjša zaporna kazen je pa od treh do osmih let.

Da vržejo pesek v oči javnosti, delajo tupatam preiskave tudi pri civilnem prebivalstvu, a v glavnem velja preganjanje cerkvi in duhovščini. Kakor govore poročila, je obsojenih na smrt na teden od 80 do 100 duhovnikov.